

TOLNAI OTTÓ VERSEI

ÁM HOGYAN BEFEJEZNI

és lőn

mondom a nagyablak előtt
rongyos féllábú pizsamámban vakarózva
milyen szép lenne így indítani egy verset
ugye anyukám

és lőn aranyeső

milyen szép lenne indítani egy verset
egyéáltalán indítani
indítani valamit

ugye istenem

egy játékvonatot bár

az elaknásított műperzsán

és várni hogy a szó szoros értelmében
forró arany eső hulljon

és lőn

és lőn

ki hitte volna hogy egy napon majd

így besegítenek ezek a sárga bokrok

nekik köszönhetem hogy e gyönyörű tavaszi hajnalon

fiam játékpisztolyával nem lőttem főbe magamat

(ezek a mai játékszerek akárha igaziak)

és nől

és nől

ám hogyan befejezni

hogyan befejezni anyukám

hogyan befejezni istenem

NEM HANGZOTT HASONLÓ ÉDES HANG

a pirkadat első pillanatában
 olajozott mély madárfürtty
 amióta megütötte a guta a cseresznyét
 s a kajsi is beleszakadt hozamába
 nem hangzott hasonló édes hang udvarunkban
 a dió tiszta szerkezetében csak varjú vadgalamb gubbaszt
 s csak a szarkák kalózkodják a csibék kiskacsák aranyát
 az énekeseknek klorofill-labirintus kell
 a pirkadat első pillanatában
 gyerekkoromban ilyenkor már baltával a vállamon
 siettem a cukrász jégverme felé
 az énekeseknek klorofill-labirintus kell
 a játékból jégverembe zárás boldog borzalma

HALASI & CZIKÓ

két ember látogat mostanában gyermekkoromból
 halasi & czikó
 halasi magas szikár favágó volt
 magányosan élt sasék szomszédságában
 szemben a kecskés szabóval egy düledező piros téglás házban
 ha kilépett az utcára vállán állandóan ott lógott
 nehéz fejszéje
 ahogy megpillantottam első gondolatom mindig az volt
 az ő arcát is azzal a fejszével nagyolták
 netán éppen halasi maga nagy kettépattant tükre előtt
 szállaegyenesen dőlt végül gyalulatlan koporsójába is
 két ember látogat mostanában gyermekkoromból
 halasi & czikó
 czikó emlékezetem óta halálos beteg
 rezgékeny görbe emberke volt
 akút még a langyos szellő is durván felsebzett
 de aki mégis éppen a rózsák akácfák és gledicsiák metszéséből
 nyeséséből tartotta fenn magát népes családját
 úgy tűnt minden tüske ágacska végez vele
 ám a meztelen csiga végül is misztikus mód
 letarolta városkánk és környéke összes tövisét

két ember látogat mostanában gyermekkoromból
 halasi & czikó
 sejtelmem sincs miféle hátsó szándékkal
 halasi & czikó
 halasi & czikó

SEMMI SEMMI

reggel akkora köd volt
 mesélte nagyanyjának a fiam
 hogy nem találtam az iskolát
 a rozsdás rács ott volt
 de benn *semmi semmi*
 hét éve vártam erre a pillanatra
 és ma bekövetkezett magyarázta
 mint a kockacukor szépen elolvadt
 a rozsdás rács ott volt
 de benn *semmi semmi*
 észrevétlenül kiosontam a házból
 hogy ellenőrizzem igazat beszél-e
 az iskola valóban nem volt ott
 egy fekete fogú gyerek vattacukrot majszolt
 a rozsdás rácsnak támaszkodva
 valaki felgyújtotta a szemetes konténert
 és a füst kékre festette a ködöt
 a végtelen édes vattát
semmi suttoztam *semmi semmi*

DOHNÁNYI

egy szemelvényekkel elegy rádió-előadást hallgattam róla
 félfüllel kezmben borotvával
 künn szemerkélni kezdett épp
 a legyek akárha ónedénybe zárva ide-oda ütődtek hangtalan
 az *opus 1* mars-motívumát magyarázták
 mondván némi ironia is bujkál e tökéletes vizsgadarabban
 kérdezvén ugyan ki tudna menetelni felgyorsított ütemére
 a KUKA BOTOND
 a KUKA BOTOND
 a KUKA BOTOND

a koldus hermina néni fia vágtam rá visszafordulva a tükörből
gyerekkorom egyik falubolondja
ott élt az egykori menta-átvevő pincében
nádszállal vállán
pontosan egy ilyen felgyorsított ütemű harci indulóra menetelt
menetelt mentaillatot terjesztve maga körül egész életében
egy leszakadt villanydrót csapta agyon
menetelés közben tekeredett a bokájára és akkor felüvöltött
de különben chaplin is meg a marx fivérek (*vissza hozzájuk*)
s hát én is kaptam vállamra szabályos mozdulattal a cirokseprűt
én is én is én is én is én is
itt az ideje tehát hogy zengő alabástromba öntsd
ideges sápadt arcát
hosszúra növesztett simára fésült szőke haját
szürke szemeit
és pinakotékákban a középső stelázsin
a liszt feliratú zacskó alá
bartók és kodály polcára helyezd

FULDOKOLVA

szobámba került a nagy filodendron is
most amikor istenigazából egyedül lehetnék
ezzel a légyökrézetű göcsörtös lényel kell
birkóznom naphosszat
ide-oda vonszolom máris dézsáját
míg végre azt mondom
jó
itt a fekete asztalra (szövőszékre) könyökölve
első koncertjükön kapaszkodnak így a zongorába
a fuldokolva éneklő lánykák
jó lesz
a földje teljesen kiegészítve
feltöröm megkapálom ceruzámmal
a kacagó gerlék alól majd ürüléket is hozok
egyik kedves kavicsomat helyezem alá
majd mind kavicsaimat
csak most látom egész kvarc-bánya
s allig hogy leülök ő is reagál

mint titkos pergamentekercset
 egy még klorofilltól csicsegő levelet göngyöl le nekem
 tán alkimista (pista) barátom üzen uppsalából

AMIKOR A RÁNGÓ ARCON
 Ó SÓS TENGÉREK ÉDES FOLYÓK DELTAI
 NŐK COMBJAI KÖZÉ FULLADT NYÁR
 ÜSSZEÉR A TAKONY ÉS A NYÁL

NAGYOKAT PUFFAN A GUMÓ

egy kis öreg kuporog lenn
 egészen lenn (afféle intarzia-motívumnak vélhetnéd
 egérszürke berakás gyöngyszürke alapba) a burgonyaföldön
 fején régi rezsimből való fakókék vasutassapka
 szanaszét a kifogatott gumók aranyát
 már nem tudja megcsillantani a nap
 csak össze kellene szedni
 ám az öreg tarisznyája csupa luk
 és különben is úgy látszik inkább tüzet szeretne gyújtani
 gémberegett ujjai sorban kettétörik a gyufaszálakat
 három fiú lökdösi egymást az erősödő szélben
 melyiküket fogják leszúrni
 melyiküket fejét fogják szétverni a rozsdás kardantengellyel
 a széttépett húsból ömlő vér mondja leonardo
 végigcsorog az ember egész testén
 melyiküket fogják feláldozni a szeméten
 ám az is lehet felfedezik a kis öreget
 leütik a micijét háborúzni kezdenek a krumplival
 nagyokat puffan a gumó a kis gyűrött koponyán
 őt áldozzák fel a szemét máris lobbanó oltárán
 és markukban egy-egy forró burgonyával
 elszaladnak valamelyik külvárosi mozi felé
 leonardo azt mondja az ember szíve nem ég el
 hagyd már azt a vén olasz buzit
 szedd le a csomagokat mindjárt megérkezünk
 leonardo da vinci találta fel
 a sztálin-orgonát

ÉPPEN ITT

az esernyőjavító kirakata mellett
 istentelenül csupasz udvarra látok
 az udvar közepén férfi térdel
 nagy kackaforma terméskövet emel
 egy szétjátszott babakocsiba
 elindulok felé
 ugyanis hirtelen arra a hordánra emlékeztet
 aki targoncáján paraszat húzott maga után
 közömbösen
 közömbösen
 (egy rossz novellát írtam róla
 de akkor még abban a lumpenproletárban
 nem ismertem fel prométheuszt)
 régóta hányódik egy rossz újságutánzatú ernyő a háznál
 el fogom hozni a kékre maszatolt kis műhelybe
 háttha itt még azt is az égre tudják feszíteni
 a következő borostyánnal futtatott
 szűk bejáratban
 három összekapaszkodott kislány
 bekecs bakancs
 mind gyorsabban forogva táncol
 ünnep van
 ünnep vagy mi a fene
 tán be kellene közéjük állnom
 este
 nem messze a szőrös háztól
 egy emberbe botlok
 a fal mellett áll
 lébeg pontosabban
 ugyanis mankók vannak a hóna alatt
 kezét félénken felém nyújtja
 itt ebben az utcában kéreget
 éppen itt ahol ez idő tájt már évek óta
 nem találkoztam járókelővel
 kitől vár itt éppen itt alamizsnát
 kérdeztem a szőrös falhoz lapulva
 verejtékező tenyeremet magam elé emelve

ELRÁNTOTTAM KEZEMET A HIDEG VASTÓL

az úgynevezett *szőrös ház* utcájában
a világ tán legjellegtelenebb utcája ez
már minden ablakon kapun bekémleltem
(az egyik ház sötét kis szobájában barátom
világtalan nagyanyja ül himbálódzva himbálódzva)
azt hittem egyszer és mindenkorra végeztem ezzel az utcával
meg voltam győződve az elmúlt üres évtizedben
amely mint egy nagy kiégett gödör tátong életem közepén
ha mást nem is csináltam bár ezt az utcát
a *szőrös ház* utcáját abszolúte regisztráltam
nyugodtan vághatok át rajta tehát a temető irányába
de
ma délelőtt egy korhadt kapu hangtalanul kitérült előttem
megálltam éreztem valamit mutamni óhajt
lakatos gépész lakhatott ott valamikor
a kerítés részein máskor is láttam
afféle ócskavastelep a kis udvar
egy rakás lánc a kiégett földön
egy láncrakás
egy lánchegy
egy rozsdás hegylánc
vissza kellett lépnem (s ez már maga is nagy szó)
a láncszemek ugyanis derékvastagságúak voltak
a világ legvastagabb láncá mondtam
a világ legvastagabb láncá a *szőrös ház* utcájában
mit szándékoznak vele kaptam fel hirtelen a fejemet
és gyorsan belopóztam hogy megérintsem valós-e
vagy csak papírmasé
a háború utáni felvonulások egyikéből (a rabláncot jelképezendő)
elrántottam a kezemet
elrántottam a kezemet a hideg vastól
futva indultam a város felé
valakivel azonnal tudatnom kell mondogattam
a világ legvastagabb láncá a *szőrös ház* utcájában
a világ legvastagabb láncá
valakivel azonnal tudatnom kell
a világ legvastagabb láncá
a világ legvastagabb láncá

KOZMIKUS PACNIKAT

könnyeim
akárha gőzkalapács manikűrözné őket
hullalilák
még mindig fog műrostos farmerom indigója
(tulajdonképpen ki is az az *indig ottó*)
így szeretek én írni
piszkosan
piszkozatot csak
a lélek
kabóca lárva olajfa-görcsben
szórtüszőbe húzódó szeméremtetű
ki tudja mióta lapul
ám ilyenkor azúrban evez
féktelen repeszt karácsonyfadisz-szaxofont rezet
ritmikusan robbantja át-
meg át az úr hajnali hangfalát
így
így szeretek én írni
 kozmikus packákat kapva
 kozmikus pacnikat ejtve
 kékfestő inas lubickolva
 bele is fúlva
 bele is fúlva tán az indigóba